

Evanjelický a. v. cirkevný zbor Levice

Kázeň – ThDr. Martin Riecky

2. nedeľa pôstna: Zápas o posvätenie (12. 3. 2017)

Józua 24, 24

Hospodinovi nášmu Bohu budeme slúžiť a Jeho hlas poslúchať.

Prvé Božie prikázanie nám hovorí o tom, že Boh je našou autoritou: „Nebudeš mať iných bohov okrem mňa.“ To teda znamená, že Boh je jedinou a najvyššou autoritou nášho života. Dnešný svet však nerád uznáva nejaké authority nad sebou. Dnešný svet hovorí: „Človeče, vládni si sám sebe. Nikoho nepočúvaj. Nikto ti nemá právo čo hovoriť do života.“ Vidíme to už od malých detí, ako sú vedené k tomu, aby napríklad svojej učiteľke nehovorili pani učiteľka, ale oslovovali ju krstným menom. Niektorí rodičia vedú svoje deti k tomu, aby ich neoslovovali oco a mama, ale aby ich nazývali krstnými menami. Lenže bez hierarchie a autorít každá spoločnosť padá.

Pre kresťana je najvyššou autoritou Pán Boh. Ak Jeho rešpektuje, rešpektuje aj ostatné authority vo svojom živote. V Biblii vidíme, že aj v nebi existuje určitá hierarchická štruktúra. Na nebeskom tróne sedí Hospodin, po Jeho pravici Boží Syn, okolo trónu sa nachádzajú serafi. Ďalej sú v nebesiach anjeli a archanjeli. Každý má svojho nadriadeného a tým najvyšším je Hospodin. Obraz nebeskej štruktúry by sa mal premietat' v našich pozemských autoritách. Počínajúc od rodiča, učiteľa, zamestnávateľa. V cirkvi: farára, seniora, biskupa. V štáte: primátora, župana, prezidenta a podobne. Ak kresťan nerešpektuje a pohŕda autoritami, ktoré ho obklopujú, potom v jeho vzťahu k Pánu Bohu nie je nič v poriadku.

My vieme, kto nerešpektuje authority. Biblia hovorí, že je to diabol. Stvorený bol ako najvyššia a najdokonalejšia bytosť. Stál pred Božím trónom. Lenže so svojím postavením sa neuspokojil a chcel byť viac ako Boh. Nechcel rešpektovať Jeho autoritu. Preto bol zvrhnutý z nebies spolu so všetkými anjelmi, ktorí mu pomáhali robiť vzburu v nebeskom kráľovstve. Stali sa z nich padlí anjeli – démoni. Preto ak niektorý človek nerešpektuje authority nad sebou, nerešpektuje ani Pána Boha. Jeho srdce je ovplyvňované diablom, pretože on je proti každej autorite ako na nebi, tak aj na zemi.

Dnes si všimneme authority, cez ktoré koná Boh. Zároveň si však poukážeme na to, že aj authority sa môžu spreneveriť svojmu poslaniu.

Pozrime sa na príklad Izraelitov, ktorých Hospodin vyviedol z Egyptského otroctva. Na pôstnych večierňach sme začali preberať desať egyptských rán, ktoré predchádzali samotnému exodu z egyptskej krajiny. Pán Boh postavil ako autoritu pred Izraelitov Mojžiša a jeho brata Árona. Potom rôznymi, až nadprirodzenými spôsobmi pôsobil skrze tieto authority pohromy v Egypte. Ľud to videl a píše sa v Biblii, že *Mojžiš bol veľmi vážený v Egypte v očiach faraónových služobníkov aj v očiach ľudu (2. M 11 ,3)*. Mojžiš bol skrátka autoritou pred Izraelitami, ako aj pred Egypťanmi.

Po desiatej rane prišiel východ z Egypta, kedy opäť Hospodin zázračným spôsobom roztvoril Mojžišovým prostredníctvom Egyptské more. Izraeliti prešli na druhú stranu, kým Egypťania vo vlnách mora zahynuli. Izraeliti následne putujú k vrchu Sínaj, kde Mojžiš dostal od Pána Boha dve kamenné dosky s Božimi prikázaniami. Teraz by sme čakali, že tým Izraelitom bude až do konca života jasné, že Hospodin ich zázračnými spôsobmi ochraňoval a vyviedol z Egypta. Čakali by sme ďalej, že budú pokladať Mojžiša za svoju autoritu, ktorá ich dovedie do zaslúbenej krajiny. Lenže opak sa stal pravdou.

Keď prišli na miesto nazvané Márá, boli smädní a voda, ktorá sa tam nachádzala bola horká. *Ľud reptal proti Mojžišovi: Čo budeme piť (2 M 15, 24)?* Prečo sa Izraeliti sťažovali na Mojžiša? Či prestali

Evanjelický a. v. cirkevný zbor Levice

Kázeň – ThDr. Martin Riecky

veriť, že sa o nich Hospodin postará? Veď len nedávno videli Jeho mocné skutky. Nakoniec príbeh dopadol tým spôsobom, že Mojžiš hodil do vody kus dreva a potom sa dala piť.

O niekoľko dní nato mali Izraeliti zase problém s hladom. Neverili, že túto situáciu Pán Boh vyrieši? Čítame v Biblii: *Celý zbor Izraelitov reptal proti Mojžišovi i Áronovi na púšti. Izraeliti im povedali: Keby sme radšej boli zomreli rukou Hospodinovou v Egypte, keď sme sedávali pri hrncoch mäsa, keď sme jedávali chlieb do sýtosti! (2 M 16, 2-3).* Opäť sa sťažovali. Mali pred sebou vidinu mastných Egyptských hrncov, ale veľmi rýchlo zabudli na to, ako sa im v Egypte ťažko žilo. Pretože museli otročiť na faraónových stavbách. Lenže v tomto príbehu sa začína krásne ukazovať skutočnosť, ktorú som spomenul pred týždňom. Viera v Pána Boha nikdy nebola masovou záležitosťou. Vždy to boli jednotlivci, ktorí brali svoj vzťah s Bohom úprimne. Z toho vyplýva, že pre masu Izraelitov, ktorí vyšli z Egypta, nebol Hospodin autoritou. A keď sa pred Ním neskláňali, nerešpektovali ani autoritu Mojžiša a Árona, Mojžiš im to povedal: *Nie proti nám, ale proti Hospodinovi ste reptali (2 M 16, 8).* Pán Boh problém hladu samozrejme vyriešil, keď im dal ako jedlo: prepelice a mannu.

O kapitolu ďalej zase čítame, ako sa Izraeliti utáborili v Refidíme, kde nebolo vody. Opäť sa postavili proti Mojžišovi: *Prečo si nás vyviedol z Egypta, aby si nás, naše deti, náš dobytok na smrť umoril smädom (2 M 17, 3)?* Pán Boh opäť situáciu vyriešil tým spôsobom, že Mojžiš udrel palicou na skalu, následne odtiaľ vyšla voda a problém smädu bol vyriešený.

Keď Mojžiš vystúpil na vrch Sínaj a niekoľko dní sa nevracal, Izraeliti hneď na čele s Áronom si vytvorili modlu, zlaté teľa, ktorému sa klaňali a pokladali ho za bôžika, ktorý ich vyviedol z Egypta (2 M 32).

Potom o nejaký čas, ako sa priblížili k hraniciam zaslúbenej krajiny, išli vyzvedači preskúmať, ako to v nej vyzerá. Bola to skutočne krajina oplývajúca mliekom a medom. Lenže ľudia, ktorí v nej bývali boli veľkej postavy, preto sa ich Izraeliti naľakali. Zabudli na to, že Boh doteraz bojoval za nich? Nebolo tých Božích zázrakov už dosť? Namiesto toho, aby sa modlili, sa opäť postavili proti Mojžišovi: *Ustanovme si vodcu a vráťme sa do Egypta (4 M 14, 4).* Mojžiš ich povzbudzoval slovami: *Odišla od nich ochrana, ale s nami je Hospodin, nebojte sa ich (4 M 14, 9).* Lenže namiesto toho, aby opäť deklarovali Pána Boha za svoju autoritu, zobrali kamene a chceli ukameňovať Mojžiša a Árona. Keď Boh nie je pre nás autorita, potom autorita nebude ani Mojžiš, ani nikto iný. Preto sa na nich Hospodin nahneval, takže celé pokolenie sa muselo túlať 40 rokov po púšti skôr, kde zomreli. Až ďalšie pokolenie vošlo do zaslúbenej krajiny.

Následne o dve kapitoly čítame o ďalšej vzbure, kedy sa Korách spolu s 250 mužmi postavili proti autorite Mojžiša. Následne sa na druhý deň roztvorila zem a vzbúrenci sa prepadli a zomreli.

Preto jasne sa nám ukazuje, že každý človek, kto má problém uznať určitú autoritu nad sebou, má problém uznať autoritu samotného Pána Boha. Preto je skutočne dôležité, aby sme sa každý deň modlili, aby nám Boh očistil naše srdcia. Aby nás posvätil. Aby On bol jediný vyvýšený v každej oblasti nášho života. Pokiaľ nám v živote nič neprerastie cez Pána Boha, potom nebudeme mať problém rešpektovať authority okolo seba, či v rodine, škole, práci, alebo v cirkvi.

Čo však potom, ak si authority nezaslúžia svoj úrad? Môžeme sa proti nim postaviť? Môže kresťan povstať proti nespravodlivej vrchnosti? Áno môže. Inak by neprišla napríklad nežná revolúcia. Ak sa authority spreneverili svojmu poslaniu, treba sa za nich modliť. Ak Pán Boh ukáže cestu odporu, môže sa použiť. Vždy treba mať na pamäti slová: *Boha treba viac poslúcha, ako ľudí (Sk 5, 29).*

Už v knihe proroka Izaiáša čítame: *Beda ti ľud môj, tvoji vodcovia sú zvodcami a robia zmätok na ceste, ktorou máš kráčať (Iz 3, 12).* V dobe Pána Ježiša to boli farizeji a zákonníci, ktorí hrali pred

Evanjelický a. v. cirkevný zbor Levice

Kázeň – ThDr. Martin Riecky

Ľuďmi zbožné divadlo. Navonok boli zbožní, ale všetko robili iba pre svoju slávu. Preto im Pán Ježiš hovorí: To, čo vám hovoria robte, ale podľa ich príkladu sa nesprávajte.

Celý stredovek je plný kritiky všetkých duchovných autorít, ktoré sa spreneverili svojmu poslaniu. Kritizovali ich Wickelf, Hus, Luther, Kalvín, Komenský a podobne.

Veľmi zaujímavý je postoj kráľa Dávida proti kráľovi Saulovi. Dávid si prežil od Saula veľa trápenia, nepochopenia, odstrkovania, prenasledovania. Dokonca sa bál aj o vlastný život. Dávid sa za Saula modlil a mal dvakrát možnosť, aby Saula zabil. Nikdy však túto možnosť nevyužil, aj keď bol Saul zlou autoritou. Dávid pritom vždy zdôrazňoval, že aj keď sa Saul spreneveril svojmu poslaniu, predsa ho do tohto úradu pomazal Hospodin. Nakoniec po rokoch celý spor vyriešil Pán Boh tým spôsobom, že Saul zomrel vo vojne a Dávid mohol prevziať kráľovstvo. Preto je vždy dôležité vo všetkom hľadať Božiu vôľu. Treba sa za zlé autority v prvom rade modliť. Potom nám Pán Boh ukáže, ako máme reagovať a postupovať voči takýmto ľuďom. Keď niečo robíme z vlastnej sily a horúcou hlavou, nič dobré to neprinesie. Videli sme to na príklade Izraelitov, ktorí sa stále búrili proti Mojžišovi a Áronovi a tým pádom proti samotnému Bohu.

Biblia nás však vedie aj k tomu, aby sme dokázali veci pomenovať správnym menom. Poukázat na zlo a postaviť sa proti nemu. Zároveň sa zastať dobra. Mlčiaca väčšina je vždy dobrým žolíkom v diablových kartách. Pri výročí J. M. Hurbana vidíme napríklad skutočnosť, ako v 19. storočí slovenskí evanjelici boli klamaní a zavádzaní vlastnými predstaviteľmi uhorskej evanjelickej cirkvi. Preto sa Hurban musel proti tejto nepravosti v cirkvi postaviť. Pokušenie slávy, moci a nadradenosti je veľmi silné. Nikto, kto je vo vedúcej funkcii nie je voči tomu imúnny. Preto je aj pre nás, duchovné autority dôležité, aby sme každého dňa hľadali Božiu vôľu. Aby sme skúmali čo chce Pán Boh. Aby sme dokázali ľuďom túto Božiu vôľu pretlmočiť.

Na druhej strane je dôležité, aby ste sa aj naďalej vy ostatí za nás modlili, aby nám Pán Boh dával múdre a pokorné srdce. Aby nás chránil pred zlom celého sveta. Aby sme tak spoločne mohli kráčať po tej úzkej ceste, za Pánom Ježišom. Takto budete svojimi modlitbami posilňovať naše ruky, ktoré budú zdvihnuté k nebu, ku Pánu Bohu.

Dnešná nedeľa zdôrazňuje zápas o posvätenie. Je to zápas spojený s pokušením. Kraľuje Boh skutočne v každej oblasti môjho života? Odpustil som každému jeho previnenia? Nepozerám sa krivým okom na druhého človeka? Lebo koľko odpustíme ľuďom, toľko aj nám odpustí Hospodin.

Toto pôstne obdobie nech slúži aj k tomu, aby sme sa nad týmito otázkami zamysleli, úprimne si na ne zodpovedali a poprosili Pána Ježiša, aby nám dal dostatok lásky k ostatným ľuďom. Nech sa stanú vyznaním nášho života slová, ktoré kedysi vyznali Izraeliti počas pôsobenia Józua: *Hospodinovi nášmu Bohu budeme slúžiť a Jeho hlas poslúchať.*

AMEN.